

GÖNÜL KÖPRÜLERİ KURAN ÜLKE: TÜRKİYE

Bölgesel ve Küresel Sorunların Çözümünde Ülkemizin Rolü

7. Sınıf



Bilgiyle keşfet, eğlenerek öğren

SB.7.2.2.

Bölgesel ve küresel sorunların çözümünde ülkemizin rolünü özetleyebilme



Engin DEMİRCİ

DÜNYA BİRBİRİNE BAĞLIDIR

Bir ülkede yaşanan gelişmeler başka ülkeleri de etkileyebilir.



Uzakta yaşanan bir olay, hayatımızı yakından etkileyebilir.



Bugün başka
bir ülkede yaşanan
hangi olay, yarın
senin hayatına
dokunabilir?

KELEBEK ETKİSİ

*Bir yerdeki küçük bir olayın, zincirleme biçimde
dünyanın başka yerlerini etkilemesi.*

BÖLGESEL VE KÜRESEL SORUNLARIN KARŞILAŞTIRMASI



BÖLGESEL SORUN



Etki Alanı

Belirli bir coğrafya veya çevresindeki ülkeler.



Çözüm

İlgili ülkelerin iş birliği önemlidir.



Örnek

Ortak su kaynaklarının paylaşımı.



KÜRESEL SORUN



Etki Alanı

Dünya genelinde hissedilebilir.



Çözüm

Çok sayıda ülkenin iş birliği gerekebilir.



Örnek

İklim değişikliği.



DÜŞÜN VE KARŞILAŞTIR



Bölgesel bir sorun daha geniş alanları etkileyebilir mi?



İklim değişikliği neden uluslararası iş birliği gerektirir?



Bir sorunu sınıflandırırken etki alanına ve çözüm için gereken iş birliğine bakarız.

Bunların hepsi aynı büyüklükte sorunlar mı?



KÜÇÜK BİR KIVILCIM BÜYÜRSE?

Eren ve ailesinin piknikte gördüğü küçük bir ateş, rüzgarın da etkisiyle hızla ormana yayıldı.

Sadece Eren ve ailesinin çabası bu yangını durdurmaya yeter mi?

TEK BAŞINA ASLA

Yangın büyüdüğünde, farklı şehirlerden ve hatta Azerbaycan gibi başka ülkelerden ekipler yardıma koştu.

Bir sorun sınırları aştığında neden ortak bir çözüme ve iş birliğine ihtiyaç duyarız?



SORUN DEDEKTİFLERİ – BÖLGESEL Mİ, KÜRESEL Mİ?



1 İklim değişikliği



Dünya genelinde sıcaklıkların yükselmesi.

- ☐ Bölgesel
☒ Küresel
☐ Her ikisi de olabilir

2 Türkiye–Irak ve ortak su kaynakları



Dicle ve Fırat nehirlerinin sularının paylaşımı ve kullanımı.

- ☒ Bölgesel
☐ Küresel
☐ Her ikisi de olabilir

3 Akdeniz’de deniz kirliliği



Denize bırakılan plastik atıkların kıyı ülkelerini ve deniz canlılarını etkilemesi.

- ☒ Bölgesel
☐ Küresel
☐ Her ikisi de olabilir

4 Suriye’deki çatışmalar ve göç



Çatışmaların insanları yerinden etkilemesi ve komşu ülkelerde göç hareketleri oluşturmaması.

- ☒ Bölgesel
☐ Küresel
☐ Her ikisi de olabilir

5 Afrika’nın Sahel kuşağında kuraklık



Yağış azlığı ve arazi bozulmasının tarım ve yaşam koşullarını zorlaştırması.

- ☒ Bölgesel
☐ Küresel
☐ Her ikisi de olabilir

7 COVID-19 salgını



Bir salgının ülkeler arasında yayılarak dünya genelinde yaşamı etkilemesi.

- ☐ Bölgesel
☒ Küresel
☐ Her ikisi de olabilir

6 Malatya’da deprem



Depremin çevredeki yerleşim yerlerinde de hasara ve günlük yaşamın aksamasına yol açabilmesi.

- ☒ Bölgesel
☐ Küresel
☐ Her ikisi de olabilir

8 Asit yağmurları ve sınır aşan hava kirliliği



Hava kirliliğinin rüzgârlarla başka ülkelere taşınabilmesi.

- ☐ Bölgesel
☐ Küresel
☒ Her ikisi de olabilir



DÜŞÜN VE GEREKÇELEDİR:



Malatya’da meydana gelen bir deprem hangi durumlarda daha geniş bir alanı etkileyebilir? İklim değişikliğiyle arasındaki fark nedir?

Örneği incele, etki alanını belirle, kararını savun!

KRİZLER EKONOMİYİ NASIL ETKİLER?

Savaşlar, doğal afetler ve tedarik sorunları üretimi, taşımacılığı ve ürün fiyatlarını etkileyebilir.



Bir ürünü etkileyen sorun, üretimden tüketiciye kadar uzanabilir.



İKİ TERCİH

Bir ülke, dünyadaki krizler karşısında ya olayları tribünden izler ya da sahaya inip çözüm arar.

Bir sorun senin mahallende değilse, hiçbir şey yapmamak gerçekten normal midir?

BARIŞ NEDEN ÖNEMLİDİR?



Bariş, insanların güvenli ve onurlu bir yaşam sürmesinin temel koşullarındandır.



DİPLOMASİ VE İNSANİ DAYANIŞMA

Anlaşmazlıkları çözmek ve insanlara destek olmak için farklı yollar gerekir.



DİPLOMASİ



Ülkeler arasındaki sorunların görüşmeler ve müzakereler yoluyla ele alınmasıdır.



- Diyalog
- Müzakere
- Uzlaşma arayışı



ARABULUCULUK



Anlaşmazlık yaşayan taraflar arasında iletişimin ve çözüm arayışının kolaylaştırılmasıdır.



- Tarafları dinleme
- Ortak noktaları bulma
- Çözüm seçeneklerini değerlendirme



İNSANİ YARDIM



Savaş, afet ve krizlerden etkilenen insanların temel ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik destektir.



- Gıda ve temiz su
- Sağlık desteği
- Barınma ve temel ihtiyaçlar



İNSANİ DİPLOMASİ NEDİR?

Ülusallararası ilişkilerde insan hayatını, temel ihtiyaçları ve insani değerleri gözetilen yaklaşımdır.



İnsan odaklı bir yaklaşım, daha adil ve barışçıl bir dünya için umut taşır.



TÜRKİYE'MİN ROLÜ

Türkiye, uluslararası sorunlarda diplomasi, diyalog, arabuluculuk girişimleri ve insani yardım çalışmalarıyla çözüm arayışlarına katkı sağlayabilir.



Düşündüren Soru

Bir anlaşmazlıkta diplomasi mi, arabuluculuk mu; bir afet sonrasında insani yardım mı daha öncelikli olur? Neden?





Örnek Soru

Güney Asya'da Hindistan ile Pakistan arasında yaşanan gerilim, bölgedeki barış ve güvenlik açısından endişelere yol açmıştır. Türkiye, diplomatik temaslar aracılığıyla taraflar arasında diyalog kurulmasını desteklemiş ve anlaşmazlığın barışçıl yollarla çözülmesi için çağrıda bulunmuştur. Bu metne göre Türkiye'nin uluslararası ilişkilerde üstlendiği rol aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sömürgeci güç

B) Ekonomik lider

 Arabulucu

D) İklim koruyucu

MÜZAKERE: ORTAK NOKTAYI BULMAK



Müzakerede taraflar, görüşlerini paylaşır ve üzerinde anlaşabilecekleri seçenekleri değerlendirir.

1

Görüşleri paylaş



2

Seçenekleri değerlendir



3

Ortak nokta ara



Ortak çözüm aramak, farklı görüşleri dinlemekle başlar.

DİPLOMASİ & ARA BULUCULUK



İNSANİ YARDIM



ÇÖZÜME GİDEN İKİ ANA YOL

Türkiye krizleri çözerken hem arabuluculuk yaparak tarafları uzlaştırır hem de muhtaç olanlara el uzatır.

Hangisini seçerdin? Yoksa ikisi aynı anda yürütülebilir mi?

DIYALOGDAN ÇÖZÜME GİDEN YOL

1

Sorunu tanımla



2

Birbirini dinle



3

Seçenekleri değerlendir



4

Ortak adım belirle



Kalıcı çözümler için sabır, iletişim ve iş birliği gerekir.

BARIŞ İÇİN ORTAK ADIM

Türkiye ve Finlandiya'dan uluslararası iş birliği



2010

Türkiye ve Finlandiya, Birleşmiş Milletler çatısı altında "Barış için Arabuluculuk" girişimini başlattı.



2011

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, arabuluculuk konusunda ilk kararını kabul etti.



AMAÇ

Uluslararası anlaşmazlıkların barışçıl yollarla çözümünü desteklemek.

Düşündürten soru:

Ülkeler barış için birlikte çalışırsa dünyaya nasıl katkı sağlar?



TÜRKİYE'NİN COĞRAFI KONUMU VE DİPLOMASİ



DİPLOMASİ



● Diyalog ve iş birliği
ile daha güçlü ilişkiler.

Türkiye'nin Avrupa ile Asya arasındaki konumu,
farklı ülkelerle ulaşım, ticaret ve diplomatik ilişkiler
kurmasında önemli bir etkidir.



TİCARET VE ULAŞIM



● Küresel ticaret ağlarına
bağlılık, ekonomik güç sağlar.



ULUSLARARASI İLİŞKİLER



● İş birliği, barış ve
istikrarı destekler.

Türkiye'nin Stratejik Konumu

- Avrupa'ya erişim
- Asya'ya bağlantı
- Afrika ile ilişkiler
- Deniz yolları
- Hava yolları



Coğrafi konum, uluslararası ilişkilerde
fırsatlar ve sorumluluklar oluşturabilir.



TÜRKİYE'NİN ROLÜ NE DEMEK?



1 DİPLOMASİ



Uluslararası görüşmeler ve müzakereler.



2 İNSANİ YARDIM



Acil yardım ve afet desteği.



ROL NEDİR?

"Bir sorunun çözümüne katkı sağlayan somut faaliyet."

3 KALKINMA İŞ BİRLİĞİ



Uzun vadeli kalkınma projeleri.



4 EĞİTİM VE KÜLTÜR İŞ BİRLİĞİ



Eğitim ve kültürel etkileşim.



KÜRESEL SORUNLAR



Doğal afetler



Savaş ve çatışmalar



Salgın hastalıklar



İklim değişikliği



Türkiye, bölgesel ve küresel sorunların çözümüne farklı alanlarda katkı sağlayabilir.

Gerektiğinde farklı katkı alanları birlikte yürütülebilir.

TÜRKİYE'NİN DÜNYADAKİ ROLÜ

Türkiye; diplomasi, insani yardım, kalkınma iş birliği ve uluslararası ilişkiler yoluyla farklı sorunların çözümüne katkı sunabilir.



DİPLOMASİ



EĞİTİM



İNSANİ YARDIM



KALKINMA İŞ BİRLİĞİ



Ortak sorunlar, uluslararası iş birliğiyle daha etkili ele alınabilir.



Hazırlayan
Engin DEMİRCİ

TÜRKİYE DÜNYAYA NASIL KATKI SAĞLIYOR?

Ortak sorunlara farklı alanlarda iş birliğiyle çözüm aranır.



DİPLOMASİ



Ülkeler arasındaki sorunların görüşme ve müzakere yoluyla çözülmesine katkı sağlar.



İNSANİ YARDIM



Kriz ve afetlerden etkilenen insanların temel ihtiyaçlarının karşılanmasına destek olur.



EĞİTİM



Eğitim çalışmalarıyla bilgi paylaşımını ve insanlar arasındaki bağları güçlendirir.



KALKINMA İŞ BİRLİĞİ



Sağlık, eğitim ve altyapı projeleriyle kalıcı gelişime katkı sunar.



KÜLTÜREL ETKİLEŞİM



Kültürlerin tanınmasını, karşılıklı anlayışı ve dostluk bağlarını destekler.



Ortak sorunların çözümüne katkı;
diplomasi, insani yardım, eğitim, kalkınma ve kültürel iş birliğiyle güçlenir.



Düşünelim

Sence bir ülkede yaşanan hangi sorunlarda insani yardım, hangilerinde diplomasi daha etkili olabilir? Neden?





TÜRKİYE'DEN BARIŞA KATKI

Arabuluculuk • Diyalog • Daha Güvenli Bir Dünya

Yurtta sulh,
cihanda sulh...

1. SOMALİ – ETİYOPYA

2024 – 2025 • Afrika



Türkiye, Afrika'da Diyalog İçin Köprü Oldu



SORUN NEYDİ?

Etiyopya'nın denize erişimi ve Somali'nin egemenlik hakları konusunda yaşanan anlaşmazlıklar.



TÜRKİYE NE YAPTI?

Tarafları Ankara'da görüştü ve uzlaşma sürecine aracılık etti.



NE SONUÇ ALINDI?

11 Aralık 2024'te Ankara Bildirisi kabul edildi; taraflar görüş ayrılıklarını diyalogla ele alma konusunda uzlaştı.

2. AFGANİSTAN – PAKİSTAN

2025 • Asya



Türkiye, Çatışmaların Azalması İçin Devrede



SORUN NEYDİ?

İki ülke arasında sınır güvenliği ve çatışmalar nedeniyle artan gerilim.



TÜRKİYE NE YAPTI?

Katar ile birlikte ateşkes ve barış görüşmelerine arabuluculuk yaptı.



NE SONUÇ ALINDI?

Ekim 2025'te İstanbul'da yapılan görüşmelerde ateşkesin sürdürülmesi ve barışın izlenmesi konusunda uzlaşıldı.

3. RUSYA – UKRAYNA

2022 • Avrupa



Savaşın Ortasında Diplomasi



SORUN NEYDİ?

Rusya ile Ukrayna arasında devam eden savaş ve savaş esirlerinin durumu.



TÜRKİYE NE YAPTI?

Diplomatik girişimlerle taraflar arasındaki esir takasına katkı sağladı.



NE SONUÇ ALINDI?

Eylül 2022'de Türkiye'nin girişimleriyle 200 savaş esirinin takası gerçekleştirildi.

Barışın yolu diyalogdan geçer.



Örnek Soru

Türkiye, farklı ülkelerde yaşanan anlaşmazlıkların çözümü için diplomatik temaslar yürütmekte ve uluslararası iş birliğini desteklemektedir. Bu girişimlerde taraflar arasında uzlaşma sağlanması, istikrarın korunması ve sorunların barışçıl yollarla çözüme kavuşturulması amaçlanmaktadır. Bu bilgilere göre Türkiye'nin uluslararası sorunların çözümündeki yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Askerî gücünü kullanarak diğer ülkelerin kararlarını yönlendirmek

B) Uluslararası anlaşmazlıklara karşı ilgisiz kalmak

 Diplomasi ve iş birliği yoluyla barışın sağlanmasına katkıda bulunmak

D) Dış ilişkilerinde yalnızca ekonomik kazançları ön planda tutmak

BİRLİKTE ÇALIŞMA ÇARKLARI

Bu aktörlerden hangileri bir sorunun
çözümünde birlikte çalışabilir?

Devletler

Uluslararası
Kuruluşlar
(BM, DSÖ vb.)

Sivil Toplum
(Kızılay, vakıflar)

Yerel
Yönetimler
(Belediyeler)

Bireyler
(Gönüllüler, öğrenciler)



TÜRKİYE HER SORUNA AYNI ŞEKİLDE Mİ CEVAP VERİYOR?

Diplomasi, eğitim, insani yardım ve dayanışma...

A

GÜRCİSTAN VE BULGARİSTAN KÜLTÜR VE EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ

Kültürel paylaşım, eğitim projeleri ve akademik iş birliği.



B

SURİYE MÜLTECİ DESTEĞİ VE TOPLUMSAL UYUM

Barınma, eğitim, sağlık ve toplumsal uyum desteği.



C

LİBYA DİPLOMASİ VE ARABULUCULUK

Görüşme, müzakere ve diplomatik çözüm arayışları.



D

FİLİSTİN İNSANİ YARDIM

Gıda, sağlık malzemeleri ve acil insani yardım.



SORUNA GÖRE
ÇÖZÜM



Her sorunun ihtiyacı farklıdır; çözüm de iş birliğiyle şekillenir.



İNSANİ DİPLOMASİ

Ülkeler arasındaki ilişkilerde insan hayatını, temel ihtiyaçları ve insani değerleri gözetmek önemlidir.



İnsan hayatı



Temel ihtiyaçlar



İnsani değerler



Gıda desteği



Sağlık hizmetleri



Barınma desteği

İnsani ihtiyaçları gözetmek, uluslararası iş birliğinin önemli bir boyutudur.

KARADENİZ TAHIL KORİDORU ANLAŞMASI

Türkiye'nin arabuluculuk ve barışa katkısı



1



Sorun Neydi?



Rusya-Ukrayna Savaşı nedeniyle Ukrayna limanlarından tahıl sevkiyatı aksadı. Bu durum, dünya genelindeki gıda güvenliği endişelerini artırdı.

2



Türkiye Ne Yaptı?



Türkiye, Birleşmiş Milletler ile birlikte Rusya ve Ukrayna arasında görüşmeler yürütülmesine ve anlaşmaya ulaşılmasına katkı sağladı. Anlaşma, 22 Temmuz 2022'de İstanbul'da imzalandı.

3



Anlaşma Ne Sağladı?



Ukrayna limanlarından tahılın güvenli biçimde dünya pazarlarına taşınması için bir mekanizma kuruldu. İstanbul'da Müşterek Koordinasyon Merkezi oluşturuldu.

4



Barış Açısından Önemi



Türkiye, savaşıyan tarafların ortak bir insani mesele üzerinde uzlaşmasına katkıda bulundu. Anlaşma, diplomasi ve iş birliğinin sorunların etkilerini azaltmada önemli olabileceğini gösterdi.

“ Türkiye, diyalog ve diplomasi yoluyla küresel bir sorunun hafifletilmesine katkı sağladı.



Kısa Tarih:



22 Temmuz 2022

Anlaşma İstanbul'da imzalandı.



Temmuz 2023

Rusya'nın girişimden çekilmesiyle anlaşma sona erdi.



Örnek Soru

Rusya-Ukrayna Savaşı nedeniyle Karadeniz üzerinden tahıl sevkiyatında yaşanan aksaklıklar, dünya genelinde gıda güvenliği konusunda endişelere yol açmıştır. Türkiye ve Birleşmiş Milletler öncülüğünde yürütülen diplomatik girişimler sonucunda, Ukrayna limanlarından tahıl ürünlerinin güvenli biçimde taşınmasını sağlayan bir anlaşma yapılmıştır. Böylece dünya pazarlarına tahıl ulaştırılması ve küresel gıda krizinin etkilerinin azaltılması amaçlanmıştır.

Bu bilgilere göre Türkiye'nin dış politika anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Uluslararası sorunların çözümünde askerî müdahaleyi öncelikli görmüştür.

 B) Diplomatik girişimleriyle küresel sorunların çözümüne katkı sağlamıştır.

C) Tarımsal ürünlerin yalnızca kendi ülkesinde tüketilmesini amaçlamıştır.

D) Uluslararası ilişkilerde yalnızca ekonomik kazanç elde etmeye odaklanmıştır.

İYİLİK DENİZDE DE KARADA DA



Gazze'ye
ulaşan
110.000 ton
yardım.

Bir yardım gemisi
sadece yardım mı taşır,
yoksa başka bir mesaj
da verir mi?



engin.demirci.393



Örnek Soru

İki ülke arasında yaşanan çatışmaların sona ermesi için Türkiye, tarafların temsilcileriyle görüşmeler gerçekleştirilmesine ev sahipliği yapmıştır. Görüşmelerde anlaşmazlıkların diyalog yoluyla çözülmesi ve bölgede kalıcı barışın sağlanması hedeflenmiştir. **Bu durum, Türkiye'nin dış politikasında aşağıdaki amaçlardan hangisine öncelik verdiğini gösterir?**

A) Ülkeler arasındaki ekonomik rekabeti artırmaya

☒ Uluslararası sorunların barışçıl yollarla çözümünü desteklemeye

C) Askerî faaliyetlerini diğer ülkelerin topraklarına taşımaya

D) Uluslararası ticarete üstünlük sağlamaya



Düşünelim:

1. Çatışmalar insanları hangi açılardan etkileyebilir?
2. Göç edilen yerde hangi yeni ihtiyaçlar ortaya çıkabilir?
3. Bu durumda uluslararası dayanışma neden önemlidir?





GÖÇÜN NEDENLERİ

İnsanlar neden yaşadıkları yerden başka bir yere göç eder?



GÜVENLİK SORUNLARI

Savaş, çatışma ve şiddet nedeniyle insanlar güvenli bir yerde yaşamak isteyebilir.



EKONOMİK NEDENLER

İşsizlik ve geçim sıkıntısı, insanları iş olanaklarının daha fazla olduğu yerlere yönleltebilir.



EĞİTİM VE İŞ OLANAKLARI

İnsanlar daha iyi eğitim almak veya yeni iş fırsatlarından yararlanmak için göç edebilir.



ÇEVRESEL NEDENLER

Deprem, sel, kuraklık ve diğer doğal afetler insanların yaşadıkları yeri terk etmelerine yol açabilir.



Göçün nedenleri farklı olabilir;
her insanın hikâyesi kendine özeldir.



Düşünelim

İnsanların zorunlu göç yaşamasını azaltmak için ülkeler birlikte neler yapabilir?





MÜLTECİ KAVRAMINI DOĞRU ANLAYALIM

Göç, yerinden edilme ve mültecilik birbiriyle ilişkili olsa da aynı anlama gelmez.

Göç



Eğitim, iş veya ailevi nedenlerle başka bir yere taşınan kişidir.

Göç, bir yer değiştirmedir.
Herkes göçmen değildir.

Zorla yerinden edilme



Çatışma veya güvenlik tehdidi nedeniyle evini terk etmek zorunda kalan ailedir.

Zorla yerinden edilme,
zorunlu bir ayrılıktır.

Mülteci



Uluslararası koruma kapsamında, güvenli bir ortamda destek alan kişidir.

Mülteci, hukuki bir statüye sahiptir
ve özel koruma altındadır.



Doğru kavramlar kullanmak,
insanları doğru anlamaya yardımcı olur.

GÖÇÜN GETİRDİĞİ İHTİYAÇLAR VE SORUMLULUKLAR



Barınma



Beslenme



Sağlık



Eğitim



Güvenlik



İnsani destek, ihtiyaçları belirlemek ve insan haklarına saygı göstermekle başlar. ♡



GÖÇ SORUNU VE TÜRKİYE'NİN İNSANİ YAKLAŞIMI

İnsanlık, dayanışma ve birlikte yaşama



1. Türkiye Ne Yaptı?

Türkiye, savaş ve krizler nedeniyle ülkelerini terk etmek zorunda kalan milyonlarca insana ev sahipliği yaptı.



2. Bu Neden Önemli?

Barınma, beslenme, sağlık ve eğitim gibi temel ihtiyaçlara yönelik destekler, insanların yaşamlarını sürdürmelerine yardımcı oldu.



3. Küresel Sorunlarla Bağlantısı

Göç, yalnızca insanların yer değiştirmesi değildir. İnsani yardım, eğitim, sağlık, toplumsal uyum ve uluslararası iş birliği gerektiren bir konudur.



“İnsani dayanışma sınırları aşar.”



Türkiye uluslararası
alandan örnek

GÖÇ EDEN İNSANLARIN TEMEL HAKLARI



Eğitim

Her çocuk öğrenme hakkına sahiptir.



Güvenli Barınma

Herkes, güvenli ve insanca bir yaşam alanına sahip olmalıdır.



İnsan onuruna saygı, ayrımcılıktan korunma ve temel hizmetlere erişim insani yaklaşımın önemli unsurlarıdır.

TOPLUM MERKEZİ
Daha kapsayıcı bir gelecek için



Sağlık Hizmetleri

Temel sağlık hizmetlerine erişim, yaşam hakkının bir parçasıdır.



Ayrımcılıktan Korunma ve Destek

Herkese eşit ve adil yaklaşım, daha güçlü toplumlar oluşturur.



İnsan onuruna saygı, herkes için önemlidir.

Farklı
kültürler
aynı okulda
buluşuyor.

GÖÇTE DAYANIŞMA VE TOPLUMSAL UYUM

Daha
iyi bir
yarın için
birlikte

HOŞGÖRÜ
İLETİŞİM
DAYANIŞMA
UYUM

DAHA
TEMİZ BİR
DÜNYA



Karşılıklı saygı

Farklılıklara saygı duymak,
güçlü bir toplumun temelidir.



İletişim

Anlamak ve anlaşılma,
uyumu kolaylaştırır.



Eğitim

Herkes için eşit eğitim,
daha adil bir gelecek demektir.



Ortak etkinlikler

Birlikte yapılan etkinlikler,
dostluğu ve dayanışmayı artırır.

Birlikte yaşamak, birbirini tanımak
ve saygı göstermekle güçlenir.

GÖÇ SORUNLARINA ÇÖZÜM ÜRETMEK

Göçle ilgili sorunların ele alınmasında insani destek, eğitim, sağlık hizmetleri, güvenli barınma ve uluslararası iş birliği önemlidir.



Güvenli Barınma

İnsana yakışır ve güvenli barınma ortamları sağlamak.



Eğitim Desteği

Her bireyin eğitim hakkına erişimini desteklemek.



Sağlık Hizmetleri

Temel sağlık hizmetlerine erişimi kolaylaştırmak.

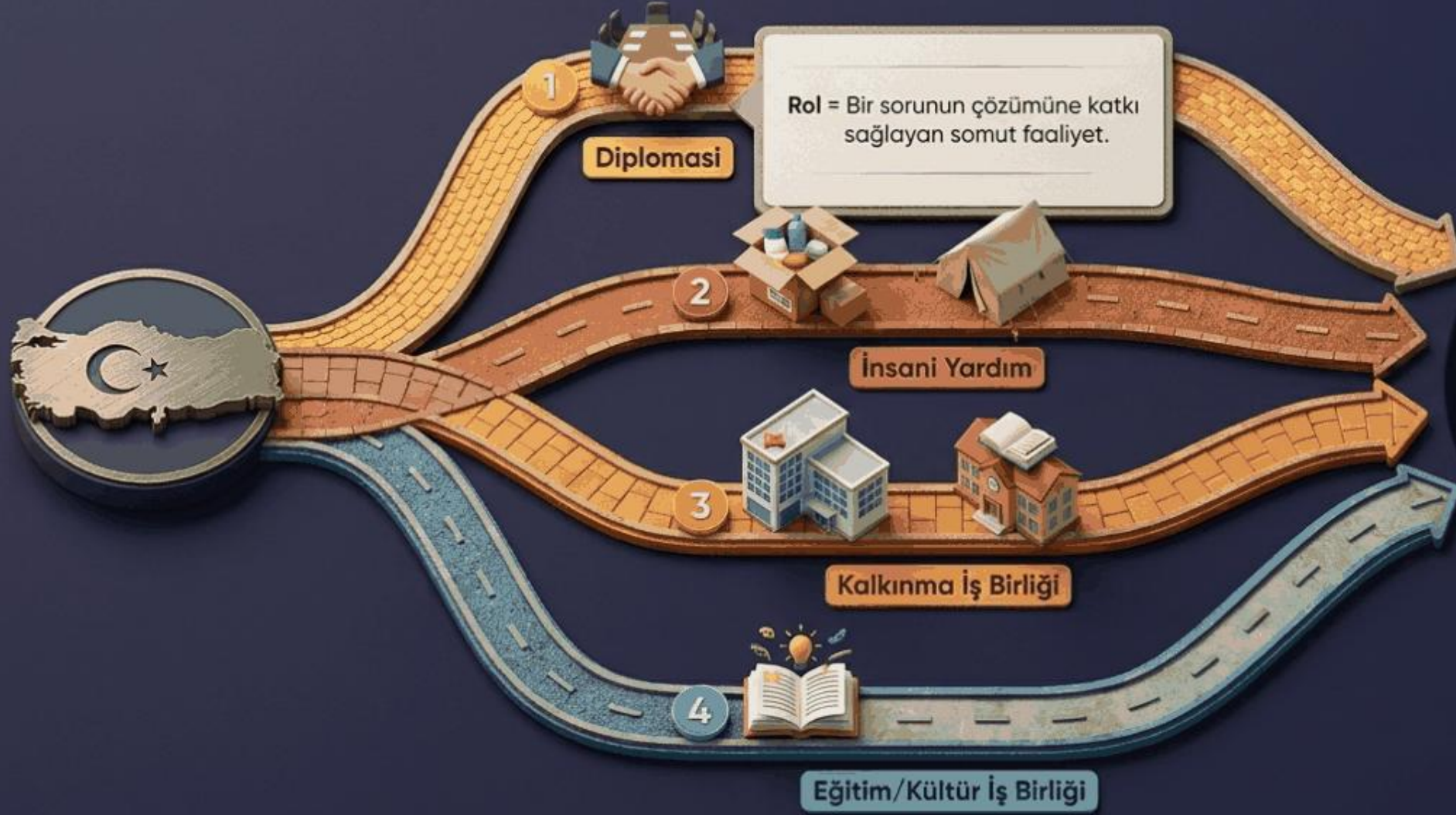


Uluslararası İş Birliği

Ortak çalışmalarla kaynakları etkin kullanmak.

Kalıcı çözümler, insan ihtiyaçlarını anlamak ve iş birliği yapmakla başlar.

TÜRKİYE'NİN ROLÜ NE DEMEK?



AFAD: AFETLERDE KOORDİNASYON VE MÜDAHALE

AFAD, afet ve acil durum yönetimi ile müdahale çalışmalarının koordinasyonunda görev alır.

Vaka

2023 Kahramanmaraş Depremi: AFAD ekipleri dakikalar içinde bölgedeydi. Arama köpekleri, ses dinleme cihazları ve eğitimli kadrosuyla yüzlerce kişiyi kurtardı.



Afet Yönetimi

Riskleri azaltmak, hazırlık çalışmaları yapmak ve afet sonrası süreçleri planlamakla ilgilenir.



Arama-Kurtarma

Ekipleri yönlendirir, arama-kurtarma çalışmalarını koordine eder ve hayat kurtarmak için müdahale eder.



Koordinasyon

Kurumlar, ekipler ve gönüllüler arasında iş birliğini sağlar, çalışmaları yönlendirir.



Afetlerde hızlı müdahale kadar doğru koordinasyon da önemlidir.



TÜRK KIZILAY: İNSANİ DESTEK

Türk Kızılay, ihtiyaç durumuna göre beslenme, barınma ve çeşitli insani yardım çalışmalarına katkı sunar.

İyilik
paylaştıkça
çoğalır.



Beslenme



Barınma



İnsani Yardım



Beslenme



Barınma



İnsani Yardım

İnsani yardım, ihtiyaç sahiplerine saygılı ve planlı destek sunmayı amaçlar.

DROP-ZONE

AFAD

DROP-ZONE

KIZILAY

Hangi görev, hangi kurumun uzmanlık alanıdır? Eşleştirin.



Arama-Kurtarma



Sıcak Gıda
Dağıtımı



Risk Azaltma



Kan Tedariği



Çadır Kurulumu



Psikososyal
Yardım

ÖNEMLİ NOT: Kurumlar sahada tek başına çalışmak zorunda değildir. Kriz anlarında aynı enkazın başında **BİRLİKTE** ve eşgüdümlü çalışırlar.

ÖRNEK OLAY: TURKOVAC İLE DAYANIŞMA



Türkiye, COVID-19 salgını sırasında Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ne 130 bin doz TURKOVAC aşısı gönderdi. Bu gönderim, aşı hibesi kapsamında gerçekleştirildi.



DÜŞÜN VE YORUMLA

Bir ülkenin geliştirdiği aşığı ihtiyaç duyan başka bir ülkeyle paylaşması, o ülkenin uluslararası sorunların çözümüne nasıl katkı sağladığını gösterir? Açıklayınız.





TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI

TİKA: KALKINMA İŞ BİRLİĞİ

TİKA, farklı ülkelerde kalkınma iş birliği projelerine destek sunar; bu çalışmalar eğitim, sağlık ve kültürel miras gibi alanları kapsayabilir.

Daha güçlü
bir gelecek için
iş birliği



Sağlık

Sağlık hizmetlerine destek



Eğitim

Nitelikli eğitim için destek



Kültürel Miras

Ortak mirasımıza destek

Balık vermek yerine balık tutmayı öğretmek gibi: TİKA, o ülkenin kendi kendine yetebilmesi için kalıcı kalkınma projeleri yapar.



Kalkınma iş birliği, ülkeler arasında bilgi ve deneyim paylaşımını destekleyebilir.

TÜRKİYE MAARİF VAKFI: EĞİTİM KÖPRÜLERİ

Türkiye Maarif Vakfı, yurt dışında eğitim faaliyetleri yürüten ve okullar aracılığıyla eğitim alanında ilişkiler kurulmasına katkı sunan bir kurumdur.

FARKLI
KÜLTÜRLER
AYNI
HEDEF:
DAHA İYİ
BİR DÜNYA

Eğitim
Kültür
Dostluk
Gelecek

Bilimle
Keşfet
Dünyayı



*Eğitim, farklı toplumlar arasında
kalıcı bağlar kurulmasına katkı sağlayabilir.*

YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ: DİL VE KÜLTÜR

Yunus Emre Enstitüsü, uurt dışında Türk dili ve kültürünün tanıtılması amacıyla çalışmalar yürütür.

Türkçe
Dünya ile
Buluşuyor

Türkçe

- Merhaba
- Nasılsınız?
- Teşekkür ederim
- Hoş geldiniz



Kültürel Etkinlikler



Geleneksel Sanatlar



Kültürel Paylaşım

Bir dili öğrenmek, bir kültürü daha yakından tanımaya yardımcı olur.

HER İHTİYACA UYGUN DESTEK

Afet yönetimi, insani yardım, kalkınma, eğitim ve kültürel etkileşim farklı uzmanlıklar ve kurumlar gerektirir.



AFAD

Afet ve acil durum yönetimi alanında çalışır.



Afet Yönetimi

TÜRK KIZILAY

İnsani yardım ve destek faaliyetleri yürütür.



İnsani Yardım

TİKA

Kalkınma iş birliği projelerine destek sunar.



Kalkınma İş Birliği

TÜRKİYE MAARİF VAKFI

Yurt dışında eğitim faaliyetleri yürütür.



Eğitim

YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ

Türk dili ve kültürünün tanıtımını yapar.



Kültürel Etkileşim

Kurumların görevlerini bilmek, doğru desteğin doğru yerde kullanılmasını sağlar.

TİKA, AFAD VE KIZILAY'I ANLAMANNIN ANAHTARI



ÜÇÜ DE YARDIM EDER; AMA AĞIRLIK VERDİKLERİ VE DEVREYE GİRDİKLERİ ALANLAR FARKLIDIR.



Örnek Soru

Türkiye, doğal afetler, savaşlar ve insani krizler yaşayan toplumlara destek olmak amacıyla farklı ülkelerde yardım çalışmaları yürütmektedir. Türk Kızılayı, AFAD ve TİKA gibi kuruluşlar bu çalışmalarda çeşitli görevler üstlenmektedir.

Bu bilgilere göre Türkiye hakkında,

I. Uluslararası insani sorunlara karşı duyarlılık göstermektedir.

II. Yardım faaliyetlerini siyasi sınırlarını genişletmek amacıyla yürütmektedir.

III. Yardımlarını yalnızca belirli bir dine mensup toplumlarla sınırlandırmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

 Yalnız I

B) I ve II

C) I ve III

D) I, II ve III

ACİL YARDIM VE UZUN VADELİ DESTEK

ACİL YARDIM

Kriz anında temel ihtiyaçları karşılamak önemlidir.

UZUN VADELİ DESTEK

Kalıcı iyileşme için eğitim, sağlık, altyapı ve geçim kaynaklarının desteklenmesi de gerekebilir.

İHTİYAÇTAN
KALICI ÇÖZÜME



GIDA
DESTEĞİ



TEMİZ SU
DESTEĞİ



GEÇİCİ
BARINMA



İLK YARDIM
MALZEMELERİ



EĞİTİM
DESTEĞİ



SAĞLIK
HİZMETLERİ



ALTYAPI
ÇALIŞMALARI



MESLEKİ BECERİ
VE GEÇİM KAYNAKLARI
DESTEĞİ



İlk destek hayatı korur; uzun vadeli çalışmalar toparlanmayı destekler.

 Örnek Soru

Dünyanın farklı yerlerinde meydana gelen doğal afetler, savaşlar ve insani krizler, insanların temel ihtiyaçlara ulaşmasını zorlaştırabilir. Türkiye, bu tür durumlarda ihtiyaç sahiplerine destek olmak için çeşitli kurum ve kuruluşları aracılığıyla yardım faaliyetleri yürütmektedir. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin insani yardım çalışmalarında görev alan kuruluşlardan biri değildir?**

A) AFAD

B) Türk Kızılay

C) TİKA

 TÜRKSOY

> Dünyadan Örnekler: < Türkiye Nerede, Ne Yaptı?



Daha adil
bir dünya için
uluslararası iş birliği...



KARABÂĞ

Hastanelerin donatılmasına destek →
sağlık hizmetleri gelişti.



KUZEY
MAKEDONYA

Maarif Vakfı okulları →
eğitim iş birliği güçlendi.



KOLOMBİYA

Mobil kütüphane →
kitaplara erişim kolaylaştı.



SOMALİ

Eğitim ve Araştırma Hastanesi →
sağlıkçıların eğitimi.



GAZZE

İyilik Gemisi → gıda, ilaç, battaniye.



PAKİSTAN

2005 depremi → yardım ekipleri
ve malzeme.



Bölgesel ve Küresel Sorunların Çözümünde Ülkemizin Rolü



Pusulamız: 'Yurtta Sulh, Cihanda Sulh'

Barış, sadece bir ülkenin değil, tüm dünyanın kazanımıdır. ★



"Yurtta sulh, cihanda sulh."

— Mustafa Kemal Atatürk



Anlamı:

Türkiye, sadece kendi topraklarında değil, dünyanın her yerinde barışın sağlanması için çaba gösterir. Bu söz, dış politikamızın pusulasıdır.



Düşün!

Atatürk bu sözü neden 'cihanda' yani 'dünyada' diye genişletti? Sadece 'yurtta sulh' deseydi ne fark ederdi?



Daha iyi bir dünya mümkün... ♥

K. Atatürk



Örnek Soru

Türkiye, uluslararası anlaşmazlıkların çözümünde diplomatik görüşmeleri desteklemekte ve çatışma yaşayan ülkeler arasında diyalog kurulmasına katkı sağlamaktadır. Bu yaklaşımda sorunların barışçıl yollarla çözülmesi ve uluslararası barışın korunması amaçlanmaktadır. Türkiye'nin bu yaklaşımı, Atatürk'ün aşağıdaki dış politika ilkelerinden hangisiyle doğrudan ilişkilidir?

A) Milliyetçilik

 Yurtta sulh, cihanda sulh

C) Tam bağımsızlık

D) Eşitlik

 Örnek Soru

Türkiye, uluslararası kuruluşlarla iş birliği yaparak çatışmaların yaşandığı bazı ülkelerde barışı koruma çalışmalarına katılmıştır. Bu görevlerde farklı ülkelere askerlerle birlikte hareket ederek güvenliğin ve istikrarın sağlanmasına destek vermiştir. Bu bilgilere göre Türkiye'nin aşağıdaki hedeflerinden hangisini gerçekleştirmeye çalıştığı söylenebilir?

A) Uluslararası alanda askerî üstünlük kurmak

 Dünya barışının korunmasına katkıda bulunmak

C) Ülkeler arasındaki ekonomik rekabeti artırmak

D) Ülke içindeki toplumsal sorunları çözmek

İKLİMİN SINIRI VAR MI?

İklim değışikliğı tek bir ülkenin tek başına   zebileceğı bir sorun değıldir. Kuraklık, su azalması ve sıcaklık artışı pasaport sormaz.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ: SORUN VE ORTAK ÇÖZÜM

İklim değışikliğı sınırları aşar; çözüm için ortak çaba gerekir.



İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN ETKİLERİ



TARIM

- Kuraklık ve sıcaklık artışı tarımsal üretimi olumsuz etkileyebilir.
- Su kaynakları üzerindeki baskı artabilir.



YAĞIŞ DÜZENİ

- Yağışların zamanı ve miktarı değışebilir.
- Bazı yerlerde kuraklık, bazı yerlerde aşırı yağış riski artabilir.



EKOSİSTEMLER

- Bitki ve hayvanların yaşam alanları değışebilir.
- Biyoçeşitlilik zarar görebilir.



DENİZLER

- Deniz seviyeleri yükselebilir.
- Kıyı alanları ve canlı yaşamı etkilenebilir.

NEDENLERDEN SONUÇLARA



ORTAK ÇÖZÜM YOLLARI



TEMİZ ENERJİ



Yenilenebilir enerji kaynaklarını geliştirmek.



ENERJİ VERİMLİLİĞİ



Enerjiyi daha bilinçli ve verimli kullanmak.



DOĞAL ALANLARI KORUMA



Ormanları ve doğal yaşam alanlarını korumak.



ULUSLARARASI İŞ BİRLİĞİ



Ülkelerin ortak hedefler doğrultusunda birlikte çalışması.

PARİS İKLİM ANLAŞMASI

Ülkelerin iklim değışikliğıyla mücadele etmek ve küresel sıcaklık artışını sınırlandırmak için iş birliğı yapmasını amaçlayan uluslararası anlaşma.



Düşündüren Soru:

İklim değışikliğıyla mücadelede ülkeler neden birlikte hareket etmelidir?



TÜRKİYE'DE İKLİM İÇİN ATILAN ADIMLAR



YENİLENEBİLİR ENERJİ

Güneş, rüzgâr, hidroelektrik ve jeotermal gibi temiz enerji kaynaklarının kullanımı artırılmaktadır.



ENERJİ VERİMLİLİĞİ

Binalarda yalıtım, tasarruflu teknolojiler ve akıllı sistemlerle enerji daha verimli kullanılmaktadır.



ORMANLARIN KORUNIMASI

Ormanlar, karasal ekosistemleri korur. Yangın riskine karşı izleme, önleme ve bilinçlendirme çalışmaları yapılmaktadır.



ATIKLARIN AZALTILMASI VE GERİ DÖNÜŞÜM

Atıkların kaynağında ayrıştırılması, geri dönüşüm ve yeniden kullanım yaygınlaştırılmaktadır.



İklim değişikliğiyle mücadele, uzun vadeli ve ortak çaba gerektirir.



CO₂ re reduction

Clean enerji 72% refoforation



Paris İklim oına

Sıfır Atık



Fifir enerji 36 60% CO₂ reduction

Clean enerji 37% CO₂ reduction

Reinforestand 13%
Refoforation progress

İklim kriziyle mücadelede senin yapabileceğin en küçük ama etkili şey nedir?

SIFIR ATIK: KAYNAKLARI KORU

Atıkları azaltmak, yeniden kullanmak ve uygun atıkları geri dönüşüme yönlendirmek doğal kaynakların daha verimli kullanılmasına yardımcı olur.



1

AZALT

Gereksiz tüketimden kaçın, daha az atık oluştur.



2

YENİDEN KULLAN

Kullanılabilir eşyaları yeniden değerlendir.



3

AYRIŞTIR

Atıkları türlerine göre ayrı kutulara at.



4

GERİ DÖNÜŞTÜR

Uygun atıkları geri dönüşüm sürecine kazandır.



En iyi atık yönetimi, gereksiz atığı en baştan azaltmakla başlar.

TÜRKİYE'DE ÇEVREYİ KORUMAK



ATIKLARI AZALTMAK
VE AYRIŞTIRMAK



TEMİZ ENERJİ
KULLANIMINI GELİŞTİRMEK



ORMANLARI KORUMAK
VE DOĞAL ALANLARI
GÖZETMEK



SUYU TASARRUFLU
KULLANMAK



Çevreyi korumak, bugünün ve geleceğin sorumluluğudur.

 Örnek Soru

Türkiye, iklim değişikliğinin etkilerini azaltmak ve doğal kaynakları korumak amacıyla çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Uluslararası iklim anlaşmalarına katılmanın yanı sıra atıkların azaltılması, ormanların korunması ve temiz enerji kaynaklarının geliştirilmesi gibi alanlarda da adımlar atmaktadır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin iklim değişikliğiyle mücadele yaklaşımıyla bağdaşmaz?

A) Yeşil Vatan anlayışıyla orman sevgisini ve doğayı koruma bilincini yaygınlaştırmak

B) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamında uluslararası çalışmalara katılmak

C) Sıfır Atık uygulamalarıyla kaynakların verimli kullanılmasını ve atık miktarının azaltılmasını desteklemek

 Yenilenebilir enerji yatırımlarını azaltarak enerji üretiminde fosil yakıtların kullanımını yaygınlaştırmak

Senaryo: Okulunuzda her gün çok sayıda plastik su şişesi çöpe atılıyor.

1. Sorunun temel nedeni ne?

3. En az üç çözüm ne?



BİR PROBLEM OLSAYDI...

2. Kimler iş birliği yapmalı?

4. En güçlü çözüm hangisi?

(Nasıl çözerdin?
Kanıtın ne?)

GÖNÜL KÖPRÜLERİNİN TEMELİNDE = HANGİ DEĞERLER VAR? =

Barışçıl ilişkiler; empati, adalet, dayanışma, saygı ve sorumluluk gibi değerlerle güçlenebilir.



EMPATİ

Kendini
başkasının yerine
koyabilmek...



ADALET

Herkese eşit
ve doğru davranmak...



DAYANIŞMA

Zor zamanlarda
birlikte olmak...



SAYGI

Farklılıkları
kabul etmek...



SORUMLULUK

Daha iyi bir gelecek için
paylaşmak ve
harekete geçmek...

= İnsanlar arasında kalıcı bağlar,
ortak değerlerle güçlenir. =



TÜRKİYE VE KÜRESEL SORUNLAR: BAĞLANTILARI KUR!

Bilgileri eşleştir, ilişkileri keşfet, nedenini açıkla!



A

KÜRESEL SORUNLAR



Savaş



Göç



İklim
değişikliği

B

ÇÖZÜM YOLLARI



Diplomasi



Arabuluculuk



Uluslararası
iş birliği

C

TÜRKİYE'NİN KATKI ALANLARI



İnsani yardım



Eğitim



Kalkınma
iş birliği



Kültürel
etkileşim

D

ORTAK DEĞERLER



Barış



Empati



Adalet



Dayanışma



Sorumluluk

GÖREVİN:

- 1 Küresel sorunları uygun çözüm yollarıyla ilişkilendir.
- 2 Türkiye'nin katkı alanlarının hangi sorunların çözümüne destek olabileceğini göster.
- 3 Ortak değerlerden hangilerinin bu çalışmalarda önemli olduğunu belirle.
- 4 Kurduğun bağlantılardan en az ikisini nedenleriyle açıkla.

?

Düşünme sorusu:

Bir küresel sorunun çözümünde birden fazla yöntem ve katkı alanı neden gerekli olabilir?

Bilgiyle keşfet, eğlenerek öğren!





BİLGİNİ SINA: KAVRAMLARI EŞLEŞTİR



1 **Diplomasi**



A

Uzun dönemli sıcaklık ve iklim örüntülerindeki değişimler.



2 **Arabuluculuk**



B

İnsanların acil veya temel ihtiyaçlarına yönelik destek.



3 **İnsani yardım**



C

Ülkelerin ilişkilerini görüşmeler ve müzakereler yoluyla yürütmesi.



4 **Kalkınma iş birliği**



D

Eğitim, sağlık veya altyapı gibi alanlarda ortak gelişimi destekleyen çalışmalar.



5 **İklim değişikliği**



E

Anlaşmazlık yaşayan taraflar arasında iletişimin kolaylaştırılması.



Kavramları doğru tanımlarla eşleştir.

GÖNÜL KÖPRÜLERİ KURMAK BİZİM ELİMİZDE

Dünyadaki ortak sorunlarla mücadelede barış, empati, dayanışma, sorumluluk ve uluslararası iş birliği önemlidir.



Bilgiyle keşfet, eğlenerek öğren.

Dünyayı değiştirmek, birbirimizi anlamaya çalışmakla başlar.



BÖLGESEL VE KÜRESEL SORUNLAR: TÜRKİYE'NİN ROLÜ

ETKİLEŞİMLİ ETKİNLİK VE OYUN MERKEZİ

“Yurtta sulh, cihanda sulh”

Her etkinlikte seçeneklere tıkla, oyunları arkadaşlarınla oyna!

 **Başla**



Etkinlik ve Oyun Merkezi

Bir kart seç → seçeneğe tıkla → doğruysa yeşil ekrana geç, yanlışsa “Tekrar Dene” ile soruya dön. Her ekranda 🏠 Menü ile buraya dönebilirsin.



Doğru mu, Yanlış mı?

10 soru



Boşluk Doldurma

5 soru • kelime havuzu



Kriz Masası

Karar ver, sonucu gör



Eşleştirme

8 soru • kurum & ülke



Öz Değerlendirme

DOĞRU / YANLIŞ • Soru 1/10

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Türkiye, yalnızca ekonomik çıkar gözeterek yardım gönderir.

A

Doğru

B

Yanlış



Doğru!

Türkiye ekonomik çıkar gözeterek değil; vicdani sorumluluk, merhamet ve barış için yardım eder.

İleri →

DOĞRU / YANLIŞ • Soru 2/10

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Türkiye, Rusya-Ukrayna savaşında arabuluculuk yaptı.

A

Doğru

B

Yanlış



Doğru!

Türkiye tarafları masaya oturttu ve Tahıl Koridoru anlaşmasıyla dünya buğday krizinin önüne geçilmesine katkı sağladı.

İleri →

DOĞRU / YANLIŞ • Soru 3/10

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

“Kelebek Etkisi”, bir ülkedeki olayın tüm dünyayı etkilemesidir.

A

Doğru

B

Yanlış



Doğru!

Kelebek Etkisi, bir ülkedeki küçük olayın zincirleme reaksiyonla tüm dünyayı etkilemesidir. Örnek: Ever Given gemisi.

İleri →

DOĞRU / YANLIŞ • Soru 5/10

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

TİKA, sadece afet anında yardım gönderir.

A

Doğru

B

Yanlış



Doğru!

TİKA; eğitim, sağlık, su kuyusu ve hastane gibi kalıcı çözümler de sunar. Afet anında ilk müdahaleyi ise AFAD yapar.

İleri →

DOĞRU / YANLIŞ • Soru 7/10

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Kültürler arası iş birliği, barışın temelidir.

A

Doğru

B

Yanlış



Doğru!

Ortak alfabe, arkeolojik kazılar ve tarihi eserlerin korunması gibi kültürel iş birlikleri barış ve anlayışı artırır.

İleri →

DOĞRU / YANLIŞ • Soru 8/10

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Türkiye, sadece Suriyeli mültecilere yardım eder.

A**Doğru****B****Yanlış**



Doğru!

Türkiye; Suriye'nin yanı sıra Afganistan ve Irak'tan gelen mültecilere de sağlık, eğitim ve barınma desteği sağlar.

İleri →

DOĞRU / YANLIŞ • Soru 9/10

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

“Yurtta sulh, cihanda sulh” sözü Atatürk'e aittir.

A

Doğru

B

Yanlış



Doğru!

“Yurtta sulh, cihanda sulh” sözü Mustafa Kemal Atatürk'e aittir.

İleri →

DOĞRU / YANLIŞ • Soru 10/10

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Plastik adalar çevre kirliliğinin kanıtıdır.

A

Doğru

B

Yanlış



Doğru!

Pasifik Okyanusu'ndaki Texas büyüklüğünde plastik ada, küresel çevre kirliliğinin somut bir kanıtıdır.

İleri →



Doğru / Yanlış Tamamlandı!

10 soruyu bitirdin. Şimdi menüden başka bir etkinlik ya da oyun seçebilirsin.



Menüye Dön



Baştan Oyna

BOŞLUK DOLDURMA • Soru 1/5

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Kelime Havuzu: Kelebek Etkisi • Sıfır Atık • TİKA • Glocal • AFAD

Türkiye'nin _____, BM tarafından örnek gösterilmiştir.

A

AFAD

B

Sıfır Atık

C

TİKA

D

Glocal

E

Kelebek Etkisi



Doğru!

Sıfır Atık Projesi, Türkiye'nin çevre alanındaki öncü çalışmasıdır ve BM tarafından örnek gösterilmiştir.

İleri →

BOŞLUK DOLDURMA • Soru 2/5

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Kelime Havuzu: Kelebek Etkisi • Sıfır Atık • TİKA • Glocal • AFAD

_____, sadece afet zamanı değil, kalkınma projelerinde de aktif rol oynar.

A

Kelebek Etkisi

B

Glocal

C

TİKA

D

AFAD

E

Sıfır Atık



Doğru!

TİKA; eğitim, sağlık, su kuyusu ve hastane gibi kalıcı çözümler sunar.

İleri →

BOŞLUK DOLDURMA • Soru 3/5

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Kelime Havuzu: Kelebek Etkisi • Sıfır Atık • TİKA • Glocal • AFAD

_____, bir ülkedeki küçük olayın tüm dünyayı etkilemesi demektir.

A

Sıfır Atık

B

Kelebek Etkisi

C

AFAD

D

TİKA

E

Glocal



Doğru!

Kelebek Etkisi: bir ülkedeki küçük olayın zincirleme reaksiyonla tüm dünyayı etkilemesidir.

İleri →

BOŞLUK DOLDURMA • Soru 4/5

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Kelime Havuzu: Kelebek Etkisi • Sıfır Atık • TİKA • Glocal • AFAD

“Küresel düşün, yerel hareket et” ilkesine _____ denir.

A

TİKA

B

AFAD

C

Glocal

D

Sıfır Atık

E

Kelebek Etkisi



Doğru!

Glocal ilkesi: Dünyayı bil ama köklerine sımsıkı sarıl; küresel düşün, yerel hareket et.

İleri →

BOŞLUK DOLDURMA • Soru 5/5

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Kelime Havuzu: Kelebek Etkisi • Sıfır Atık • TİKA • Glocal • AFAD

_____, afet anında ilk müdahaleyi yapar.

A

Glocal

B

Sıfır Atık

C

Kelebek Etkisi

D

AFAD

E

TİKA



Doğru!

AFAD; deprem, sel, yangın gibi afetlerde ilk yardım ekiplerini gönderir.

İleri →



Boşluk Doldurma Tamamlandı!

5 cümleyi de doğru tamamladın. Menüden yeni bir oyun seç!



Menüye Dön



Baştan Oyna

EŞLEŞTİRME 1 — KURUM / GÖREV • Soru 2/8

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Türk Kızılay kurumunun görevi hangisidir?

- A** Eğitim, sağlık ve tarihi eser restorasyonu projeleri yürütür.
- B** Aşı yardımı sağlar
- C** Gıda, ilaç ve hijyen malzemesi gönderir.
- D** Afet anında arama-kurtarma yapar; çadır, battaniye ve su gönderir.



Doğru!

Türk Kızılay gıda, ilaç ve hijyen malzemesi gönderir. Örnek: Gazze'ye İyilik Gemisi.

İleri →

EŞLEŞTİRME 1 — KURUM / GÖREV • Soru 3/8

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

TİKA kurumunun görevi hangisidir?

- A** Afet anında arama-kurtarma yapar; çadır, battaniye ve su gönderir.
- B** Eğitim, sağlık ve tarihi eser restorasyonu projeleri yürütür.
- C** Gıda, ilaç ve hijyen malzemesi gönderir.
- D** Aşı yardımı sağlar (ders notuna göre 160+ ülkeye gönderilmiştir).



Doğru!

TURKOVAC aşısı yardımını temsil eder; ders notuna göre 160+ ülkeye gönderilmiştir.

İleri →

EŞLEŞTİRME 2 — ÜLKE / TÜRKİYE'NİN ROLÜ • Soru 5/8

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Suriye için Türkiye'nin rolü hangisidir?

A Diplomasi, arabuluculuk

B Eğitim, sağlık, su kuyusu

C Mülteci desteği, eğitim, sağlık

D Gıda, ilaç, Gazze'ye İyilik Gemisi



Doğru!

Türkiye, Suriyeli mültecilere sağlık, eğitim ve barınma desteği sağlar.

İleri →

EŞLEŞTİRME 2 — ÜLKE / TÜRKİYE'NİN ROLÜ • Soru 6/8

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Libya için Türkiye'nin rolü hangisidir?

A Diplomasi, arabuluculuk

B Eğitim, sağlık, su kuyusu

C Gıda, ilaç, Gazze'ye iyilik Gemisi

D Mülteci desteği, eğitim, sağlık



Doğru!

Türkiye'nin Libya'daki rolü diplomasi ve arabuluculuktur.

İleri →

EŞLEŞTİRME 2 — ÜLKE / TÜRKİYE'NİN ROLÜ • Soru 8/8

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Filistin için Türkiye'nin rolü hangisidir?

A Mülteci desteği, eğitim, sağlık

B Gıda, ilaç, Gazze'ye İyilik Gemisi

C Eğitim, sağlık, su kuyusu

D Diplomasi, arabuluculuk



Doğru!

Gazze'ye giden İyilik Gemisi gıda, su, ilaç ve battaniye taşıdı.

İleri →



Eşleştirme Tamamlandı!

Kurumları ve ülkeleri doğru eşleştirdin. Sıradaki oyun seni bekliyor!



Menüye Dön



Baştan Oyna



Kriz Masası

 Menü

SENARYO

Uzak bir ÷lkede büyük bir deprem oldu. Binlerce kiři yardım bekliyor.
Sen, Türkiye'nin yardım koordinasyon masasında görevlisin.

3 kritik karar vereceksin. En iyi kararı bulursan görev başarıyla ilerler;
bulamazsan neden daha iyi bir yol olduğunu göreceksin ve yeniden deneyeceksin.



Göreve Başla

KRİZ MASASI • Karar 1/3: İlk 24 Saat

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Sen: Türkiye'nin yardım koordinasyon masası görevlisi

Deprem haberi geldi. İlk karar: Ne yaparsın?

A AFAD ekiplerini arama-kurtarma için, Kızılay'ı ise çadır, su, ilaç ve battaniye yardımı için hemen yola çıkar.

B Önce bu yardımın ülkemize ne kazandıracağını hesaplayıp ona göre karar ver.

C Televizyondan haberleri izleyip ne olacağını bekle.



Doğru!

Harika karar! AFAD afetlerde ilk yardım ekiplerini gönderir; Kızılay gıda, çadır, su, ilaç ve battaniye ulaştırır.

Sonraki Karar →



Daha İyi Bir Yol Var!

Türkiye ekonomik çıkar gözeterek değil, vicdani sorumluluk, merhamet ve barış için yardım eder. Afette hızlı olmak can kurtarır; beklemek ya da çıkar hesabı yapmak doğru değildir.



Tekrar Dene

KRİZ MASASI • Karar 2/3: Kalıcı Çözüm

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Sen: Türkiye'nin yardım koordinasyon masası görevlisi

İlk yardım ulaştı ama bölgede okullar ve hastaneler yıkıldı. Uzun vadede ne yaparsın?

A

Yardımları bir kez gönderip konuyu kapat.

B

TİKA ile eğitim, sağlık, su kuyusu ve hastane gibi kalıcı projeler başlat.

C

Bölge halkını kendi imkânlarıyla baş başa bırak.



Doğru!

Çok iyi! TİKA gibi kurumlar eğitim, sağlık, su kuyusu ve hastane gibi kalıcı çözümler sunar. Yardım sadece afet anıyla sınırlı değildir.

Sonraki Karar →



Daha İyi Bir Yol Var!

Afetten sonra da dayanışma sürmelidir. Eğitim, sağlık ve su gibi kalıcı projeler bölge halkının hayatını gerçekten iyileştirir.



Tekrar Dene

KRİZ MASASI • Karar 3/3: Sığınan İnsanlar

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

Sen: Türkiye'nin yardım koordinasyon masası görevlisi

Afetten ve zorluklardan kaçan insanlar ülkenize sığınmak istiyor. Ne yaparsın?

A

Kapıları kapat, kimseyi kabul etme.

B

Sadece iş bulabilecek olanları al.

C

Kapını aç; sağlık, eğitim ve barınma desteği sağla.



Doğru!

Doğru karar! Türkiye, Suriye, Afganistan ve Irak'tan gelen milyonlarca mülteciye sağlık, eğitim ve barınma desteği sağlıyor. Bu, empatinin ve dayanışmanın göstergesidir.

Görevi Tamamla →



Daha İyi Bir Yol Var!

Mülteciler güvenlik arayan insanlardır. Empati; başkasının acısını hissetmek ve onun yerine düşünmektir. İnsani dış politika yardım ve barış odaklıdır.



Tekrar Dene



Görev Tamamlandı!

Doğru kararlar verdin: hızlı yardım, kalıcı çözümler ve empati. İnsani dış politika, vicdan, merhamet ve barış üzerine kuruludur.



Menüye Dön



Baştan Oyna

BEN KİMİM? • Soru 1/3 • 1. ipucu (30 puan)

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

1. İpucu: Eğitim ve sağlık alanlarında çalışırım.

Ben kimim?

A

AFAD

B

Türk Kızılay

C

TİKA

D

Türk Maarif Vakfı

BEN KİMİM? • Soru 1/3 • 2. ipucu (20 puan)

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

1. İpucu: Eğitim ve sağlık alanlarında çalışırım.
2. İpucu: Somali'de bir hastane açtım.

Ben kimim?

A

AFAD

B

Türk Kızılay

C

TİKA

D

Türk Maarif Vakfı

BEN KİMİM? • Soru 1/3 • 3. ipucu (10 puan)

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

1. İpucu: Eğitim ve sağlık alanlarında çalışırım.
2. İpucu: Somali'de bir hastane açtım.
3. İpucu: Afrika'da su kuyuları kazar, Osmanlı eserlerini onarırım.

Ben kimim?

A

AFAD

B

Türk Kızılay

C

TİKA

D

Türk Maarif Vakfı



Doğru!

Cevap: TİKA! Eğitim, sağlık, su kuyusu, hastane ve tarihi eser onarımı gibi kalıcı çözümler sunar.

Sonraki Soru →

BEN KİMİM? • Soru 2/3 • 1. ipucu (30 puan)

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

1. İpucu: Deprem, sel, yangın gibi afetlerde ilk yardım ekiplerini gönderirim.

Ben kimim?

A

Türk Kızılay

B

TİKA

C

TURKOVAC

D

AFAD

BEN KİMİM? • Soru 2/3 • 2. ipucu (20 puan)

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

- İpucu: Deprem, sel, yangın gibi afetlerde ilk yardım ekiplerini gönderirim.
- İpucu: 2023 Kahramanmaraş depreminde iş başındaydım.

Ben kimim?

A

Türk Kızılay

B

TİKA

C

TURKOVAC

D

AFAD

BEN KİMİM? • Soru 2/3 • 3. ipucu (10 puan)

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

1. İpucu: Deprem, sel, yangın gibi afetlerde ilk yardım ekiplerini gönderirim.
2. İpucu: 2023 Kahramanmaraş depreminde iş başındaydım.
3. İpucu: Arama-kurtarma yapar, çadır, battaniye ve su gönderirim.

Ben kimim?

A Türk Kızılay

B TİKA

C TURKOVAC

D AFAD



Doğru!

Cevap: AFAD! Afet anında ilk müdahaleyi yapan kurumdur.

Sonraki Soru →

BEN KİMİM? • Soru 3/3 • 1. ipucu (30 puan)

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

1. İpucu: Bir savaş sırasında ortaya çıktım: Rusya ile Ukrayna arasında.

Ben kimim?

A

İyilik Gemisi

B

Sıfır Atık Projesi

C

Tahıl Koridoru

D

Paris İklim Anlaşması

BEN KİMİM? • Soru 3/3 • 2. ipucu (20 puan)

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

1. İpucu: Bir savaş sırasında ortaya çıktım: Rusya ile Ukrayna arasında.
2. İpucu: Türkiye'nin arabuluculuğuyla taraflar masaya oturdu.

Ben kimim?

A

İyilik Gemisi

B

Sıfır Atık Projesi

C

Tahıl Koridoru

D

Paris İklim Anlaşması

BEN KİMİM? • Soru 3/3 • 3. ipucu (10 puan)

Bölgesel ve Küresel Sorunlar: Türkiye'nin Rolü

1. İpucu: Bir savaş sırasında ortaya çıktım: Rusya ile Ukrayna arasında.
2. İpucu: Türkiye'nin arabuluculuğuyla taraflar masaya oturdu.
3. İpucu: Dünya buğday krizinin önüne geçilmesine katkı sağladım.

Ben kimim?

A

İyilik Gemisi

B

Sıfır Atık Projesi

C

Tahıl Koridoru

D

Paris İklim Anlaşması



Doğru!

Cevap: Tahıl Koridoru! Türkiye'nin arabuluculuk ve diplomasi rolünün önemli bir örneğidir.

Bitir →



Ben Kimim? Tamamlandı!

3 gizemi de çözdün! İpuçları azaldıkça puan düşer; ilk ipucunda bilmek 30 puan değerindedir.



Menüye Dön



Baştan Oyna



Yanlış, Tekrar Dene!

Soruyu dikkatlice tekrar oku ve doğru cevabı seç.



Tekrar Dene



Öz Değerlendirme

- ☐ Bölgesel ve küresel sorunları ayırt edebiliyorum.
- ☐ Türkiye'nin 6 ana rolünü sayabiliyorum (arabuluculuk, insani yardım, mülteci desteği, iklim/çevre, eğitim-kültür, barış-empati).
- ☐ AFAD, Kızılay, TİKA ve TURKOVAC'ın görevlerini biliyorum.
- ☐ Gerçek vaka örneklerini (Eren, Ahmet, Ever Given) anlatabiliyorum.
- ☐ “Kelebek Etkisi”, “Glocal” ve “Empati” kavramlarını biliyorum.
- ☐ Kendi hayatımdan örnekler verebiliyorum.

“Dünyayı değiştirecek olanlar, onu önce anlamayı başaranlardır.”



Menüye Dön